

PROEFSTATION VOOR DE AKKER- EN WEIDEBOUW
WAGENINGEN

TERMINOLOGIE EN WERKING EEG-HEFFINGSYSTEEM

Ir. K.J. de Vries
Consulentschap voor Bedrijfsvraagstukken

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1968

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Woord vooraf, door ir. A.J. Louwes	5
I. Granen	6
II. Pluimvee, eieren en varkens	10
III. Slachtrunderen en kalveren	13
IV. Zuivel	15

WOORD VOORAF

De samensteller van dit rapport, ir. K.J. de Vries, heeft zich als docent van de landelijke cursus economie en als medewerker aan zgn. kadercursussen moeten verdiepen in o.m. de regelingen en marktverordeningen van de EEG.

Het is gebleken dat voor de door de heer De Vries opgestelde voorbeelden en samenvattingen in ruimere kring belangstelling bestaat. Mede daarom heeft hij de bedoelde voorbeelden nader uitgewerkt.

Dit rapport is opgesteld voor de voorlichtingsdienst. Het is namelijk wenselijk dat de technische uitvoering van een landbouwbeleid dat voor de inkomensituatie van de Nederlandse boer steeds belangrijker wordt, in grote lijnen bij de voorlichtingsdienst bekend is en blijft.

In dit rapport zijn de termen omschreven die gebruikt worden bij de heffingstelsels van de vier landbouwsectoren: graan; pluimvee, eieren en varkens; slachtrunderen en kalveren; en zuivel.

De werking van de heffingstelsels is voor iedere sector toegelicht aan de hand van uitgewerkte voorbeelden, die betrekking hebben op de situatie in het voorjaar van 1965.

Er wordt verder aandacht besteed aan het principe waarop de heffingstelsels in het interne EEG-verkeer zullen worden afgebroken.

Ter informatie zijn, voorzover momenteel bekend, ook de toekomstige EEG-prijzen vermeld.

Ir. A.J. LOUWES

Consulent voor Bedrijfsvraagstukken

Wageningen, april 1965

I. GRANEN

Aan alle EEG-heffingsystemen ligt het beginsel ten grondslag dat de producent via de markt aan zijn prijs moet komen.

De EEG-regeling voor granen werkt sedert 30 juli 1962. Er werd een uniform marktsysteem ingevoerd en kwantitatieve in- en uitvoerbependingen werden opgeheven. Voor het tot stand brengen van een gemeenschappelijk prijsniveau is een overgangsperiode vastgesteld van 7½ jaar. Inmiddels is door het besluit van de ministerraad van de EEG in december 1964 deze overgangsperiode ingekort tot 1 juli 1967. In het uniforme marktsysteem hebben we te maken met de volgende prijzen:

1. De basisprijs. Dit is de prijs die verantwoord wordt geacht met het oog op de belangen van de producent en de consument en met het oog op het evenwicht tussen vraag en aanbod.

Op advies van de Europese Commissie worden door de ministerraad de basisrichtprijzen vastgesteld voor tarwe, gerst, rogge en mais. De basisrichtprijzen gelden bij de aanvang van het seizoen voor de groothandel in het handelscentrum van het gebied met het grootste tekort.

Gedurende de overgangsperiode stelt de ministerraad de maximum- en minimumgrenzen vast. De nationale regeringen mogen de nationale richtprijzen vaststellen binnen deze grenzen.

De bepaling "in het handelscentrum van het gebied met het grootste tekort" betekent dat, ook na 1 juli 1967 in Europa geen uniforme graanprijs zal bestaan van "Ameland tot Sicilië".

2. De richtprijs op een bepaald ogenblik bestaat uit de basis-richtprijs verhoogd met een bewaarvergoeding.

In Nederland bedraagt de 8-maandelijkse staffel van tarwe f 0,35 per maand per 100 kg vanaf 1 september.

De voergraanstaffel van f 0,30 loopt over 6 maanden en gaat eveneens in op 1 september. Per 1-8-1965 wordt voor rogge een extra prijsverhoging van f 0,30 per 100 kg toegepast.

Basisrichtprijzen vastgesteld door Brussel per ton graan

	1 juli 1962	1 juli 1967
Zachte tarwe		
maximumgrens	f 430,50 (D)	f 384,63 (Duisburg)
minimumgrens	f 323,72 (Fr)	f 384,63
Durumtarwe		f 452,50
Rogge		
maximumgrens	f 391,58	f 339,38
minimumgrens	f 237,87	f 339,38
Gerst		
maximumgrens	f 373,10	f 330,33
minimumgrens	f 258,54	f 330,33
Mais	f 225,89	f 320,-

3. De drempelprijs. Dit is een prijs waar beneden geen invoer van graan van Europese standaardkwaliteit toegelaten is. De drempelprijs wordt zodanig vastgesteld dat de verkoopprijs van de ingevoerde produkten van deze standaardkwaliteit gelijk wordt aan de richtprijs. De drempelprijs is dus gelijk aan de richtprijs, verminderd met de vracht- en verhandelingskosten van de grens tot het gebied met het grootste tekort.

Drempelprijzen Rotterdam per 1 juli

	1964	1965	1967
zachte tarwe	f 38,-	f 37,95	f 37,78
rogge	f 26,40	f 29,70	f 33,12
gerst	f 29,20	f 32,20	f 32,22
haver	f 27,95	f 30,95	f 29,96
mais	f 27,35	f 30,65	f 32,-

4. Het forfaitair bedrag. Dit is een vast bedrag dat dient om de onderlinge handel tussen de EEG-landen voorkeur te geven boven een handel met derde landen.

5. C.i.f. (franco-grens) prijs: Dit is de prijs waarvoor buitenlands graan kan worden aangekocht. De Commissie in Brussel maakt deze prijs dagelijks bekend.

Voorbeeld: Heffingberekening zachte tarwe (februari 1965, Nederland)

Basisrichtprijs juli 1964	f 38,-
+ Bewaarvergoeding vanaf september 6 x f 0,35	f 2,10
	<hr/>
Richtprijs februari 1965	f 40,10
- Verhandelingskosten	f 0,40
	<hr/>
	f 39,70
+ Forfetair bedrag	f 0,40
	<hr/>
Drempelprijs, februari 1965	f 40,10
Frans ^{co} e grensprijs bij aankoop in derde landen	f 20,27
	<hr/>
Heffing bij invoer uit derde landen	f 19,83
- Forfetair bedrag bij invoer uit lidstaten	f 0,40
	<hr/>
Heffing bij invoer uit EEG-land	f 19,43

Deze laatste heffing wordt geheven indien het EEG-land een exportrestitutie heeft gegeven aan de exporteur tot wereldmarktniveau. Wanneer dit niet het geval is dan wordt de heffing bepaald door het verschil tussen de drempelprijs en de aanbodsprijs franco grens, verminderd met het forfaitair bedrag.

Voorbeeld: Heffing bij invoer van gerst in Nederland (februari 1965)

Drempelprijs gerst	f 31,90
Aanbodsprijs franco-grens (Frankrijk)	f 30,01
	<hr/>
	f 1,89
- Forfaitair bedrag	f 0,40
	<hr/>
Heffing bij invoer uit Frankrijk	f 1,59

Naast de drempelprijs is er een tweede middel dat gebruikt kan worden ter realisatie van de richtprijzen: de interventieprijs.

6. De interventieprijs. Dit is de prijs tegen welke de interventiebureaus verplicht zijn gedurende het gehele verkoopseizoen de granen die worden aangeboden, te kopen.

De interventieprijs ligt 5-10 % beneden de richtprijs.

Voorbeeld: Berekening van de interventieprijs voor tarwe februari 1965.

Basisrichtprijs juli 1964	f 38,-
Interventieprijs juli ± 94 %	f 35,75
+ Bewaarvergoeding 6 x f 0,35	f 2,10
Interventieprijs februari 1965	f 37,85

Voor granen van Europese standaardkwaliteit, waarvoor een interventieprijs is vastgesteld kunnen de prijzen niet langdurig beneden de interventieprijs dalen en in het algemeen niet stijgen boven de drempelprijs. Voor het seizoen 1965-1966 zijn door de minister voor het eerst ook de interventieprijzen vastgesteld voor rogge en gerst. Deze interventieprijzen liggen 10 % beneden de basisrichtprijzen.

Toeslag lichte gronden (f 175/ha)

Deze toeslag past niet in het EEG-systeem, dat er immers vanuit gaat dat de producent zijn prijs via de markt moet realiseren. In 1970 zal de toeslag lichte gronden niet meer mogen worden gegeven. Voor de oogst 1965 bedraagt de toeslag nog f 140/ha, om daarna jaarlijks af te nemen met f 25,-

II. PLUIMVEE, EIEREN EN VARKENS

De heffingen welke in het op 31 juli 1962 in werking getreden EEG-heffing-systeem voor pluimvee, eieren en varkens zijn ingesteld, zijn voor wat het onderlinge handelsverkeer betreft, gedurende de overgangsperiode opgebouwd uit twee elementen. Voor de handel met derde landen bestaat deze heffing uit drie elementen.

Deze elementen zijn:

element A : het graanelement, dat dient ter overbrugging van het verschil in voergraanprijzen

element B : het douane-element, een vast bedrag

element C : het preferentie-element

De hoogte van het graanelement wordt bepaald door:

1. de samenstelling van het voederpakket
2. de groothandelsprijzen van de voergranen
3. de omzettingsscoëfficiënt

De omzettingsscoëfficiënt is het verhoudingscijfer dat aangeeft hoeveel kg graan nodig is voor de produktie van 1 kg veredelingsprodukt.

Het hanteren van hoge omzettingsscoëfficiënten geeft een extra bescherming aan de eigen producenten. Op het ogenblik gelden voor de berekening van het graan-element de volgende omzettingsscoëfficiënten: varkensvlees 4,2, eieren 3,13 (na 1 april 1965) en slachtpluimvee (exclusief eendagskuikens) 2,7.

Voor het interne handelsverkeer is bepaald dat per 1 juli 1967 alle heffingen zullen worden afgeschaft. Het graanelement komt door de invoering van de gemeenschappelijke graanprijs met ingang van deze datum automatisch te vervallen. Het voergraanprijspeil in Nederland is hierdoor overigens niet onaanzienlijk gestegen. Dit blijkt uit de vergelijking van de drempelprijzen Rotterdam per 1 juni 1964 en 1 juli 1965: Op de laatste datum is de prijsaanpassing nagenoeg gerealiseerd, behalve voor rogge.

Drempelprijzen Rotterdam/100 kg

	1 juni 1964	1 juli 1965	Stijging
rogge	f 25,65	f 29,70	16 %
gerst	f 28,60	f 32,20	12,5 %
haver	f 27,35	f 30,95	13 %
mais	f 26,60	f 30,65	15 %
sorghums	f 25,75	f 29,80	15 %

De invoering van de gemeenschappelijke graanprijs en het aanschaffen van de heffingen in het interne handelsverkeer voor pluimvee, eieren en varkens, betekent in feite dus een vervroegde verlaging van het douane-element.

Oorspronkelijk zou dit element ook in het intra-verkeer jaarlijks met 2/15 worden afgebroken. De omzettingcoëfficiënten, die oorspronkelijk nogal van elkaar afweken, waren voor het interne verkeer per 31 juli 1964 al gelijkge maakt.

Wegens de invoering van de gemeenschappelijke graanprijs per 1 juli 1967 komt het douane-element in de heffing bij import uit derde landen op deze datum reeds te vervallen en wordt het preferentie-element tegelijkertijd op 7 % gebracht.

De bescherming voor de Europese producenten van veredelingsprodukten wordt verder gerealiseerd met behulp van sluisprijzen.

De sluisprijs is de minimum-importprijs. De sluisprijs dient om marktverstoringen door aanbiedingen tegen abnormale prijzen te voorkomen.

Bij varkensvlees kennen we bovendien nog een intra-communautaire sluisprijs. Deze prijs wordt per lidstaat vastgesteld en is gelijk aan de derde-landensluisprijs, vermeerderd met de derde-landenheffing, excl. het preferentie-element.

De sluisprijzen t.o.v. derde landen voor varkensvlees (geslachtgewicht) en eieren bedragen thans (maart 1965) resp. f 190,84 en f 1 181 per 100 kg.

Berekening van de heffing bij invoer van eieren in West-Duitsland (februari 1965) in gld. per 100 kg

Invoer uit Nederland:

Aanbodsprijs franco-grens f 165

Heffing:

graanelement f 30

douane-element f 12

Totaal f 42

Invoerprijs plus heffing f 207 ¹⁾

1) exclusief 2,5 % Umsatz-ausgleichsteuer

Bij invoer uit derde landen van eieren in West-Duitsland (februari 1965) in gld. per 100 kg verloopt de berekening als volgt:

I. Aanbodsprijs franco-grens f 109 f 109

II. Sluisprijs t.a.v. derde landen a/d grens EEG f 181

Maximale sluisprijsheffing (II-I) f 72

Graanelement f 54

Douane-element f 12

Preferentie-element (4 % van de sluisprijs) f 7,20

Maximale heffing f 145,20

Invoerprijs plus maximale heffing f 254,20

III. SLACHTRUNDEREN EN KALVEREN

Uitgangspunt voor het heffingsstelsel in deze sector is de zgn. oriëntatieprijs.

De oriëntatieprijs is de prijs, die bepaalt of er een heffing op de invoer gelegd zal worden en tevens hoe hoog deze heffing zal zijn.

Als de marktprijs tussen 100 % en 105 % van de oriëntatieprijs ligt, dan wordt bij invoer uit derde landen de helft van het verschil tussen de invoerprijs (incl. het douanerecht) en de oriëntatieprijs als heffing opgelegd. Is de marktprijs lager dan de oriëntatieprijs, dan wordt het verschil tussen de oriëntatieprijs en de invoerprijs volledig door een heffing weggenomen.

De oriëntatieprijs is in zijn werking het best te vergelijken met de drempelprijs uit de graanverordening.

Van de oriëntatieprijs afgeleid is de zgn. interventieprijs. Deze ligt 4 - 7 % (voor Nederland 7 %) lager dan de oriëntatieprijs. Indien de marktprijs lager zou komen te liggen dan de interventieprijs, dan moeten de lidstaten die een interventieprijs hebben vastgesteld maatregelen nemen in de vorm van b.v. aankopen op de markt en/of steunverlening aan particuliere opslag.

De heffing in het onderlinge handelsverkeer van de lidstaten bestaat uit het verschil tussen de invoerprijs (incl. douanerecht) en 95 % van de oriëntatieprijs.

Als het invoerland geen interventieprijs heeft vastgesteld, dan heeft de heffing betrekking op het verschil tussen 90 % van de oriëntatieprijs en de invoerprijs (incl. douanerecht).

Voor kalveren gelden in het intra-verkeer geen heffingen. Nederland heeft voor kalveren geen interventieprijs vastgesteld.

De EEG-commissie stelt wekelijks de invoerprijs uit derde landen en de gemiddelde marktprijs in de lidstaten vast. De invoerprijs wordt berekend uit de gemiddelde noteringen voor slachtvee in Denemarken, Engeland en Ierland.

De binnenlandse marktprijs volgt uit de marktnoteringen van Rotterdam en Den Bosch, waarbij voor de verschillende kwaliteiten marktaandeel- en aanhoudingspercentages (voor de omrekening van geslacht op levend gewicht) zijn vastgesteld. De lidstaten berekenen zelf de heffingsbedragen.

De Ministerraad van de EEG bepaalt jaarlijks de zgn. prijsvork, waarbinnen de lidstaten zelf hun oriëntatieprijs kunnen kiezen.

"Prijsvorken" oriëntatieprijzen Rundvleesverordening

	Slachtrunderen	Kalveren
1964/65	f 1,86 - f 2,13	f 2,76 - f 3,12
1965/66	f 2,08 - f 2,22	f 2,82 - f 3,08

In het seizoen 64/65 werden de oriëntatieprijzen voor de EEG-landen als volgt vastgesteld:

	Slachtrunderen	Kalveren
Frankrijk	f 2,-	f 2,93
Nederland	f 1,99	f 2,85
Italië	f 2,03	f 3,-
België	f 2,03	f 2,82
Luxemburg	f 2,09	f 3,08
Duitsland	f 2,03	f 3,04

Voor het seizoen 65/66 bedraagt de Nederlandse oriëntatieprijs f 212,50 per 100 kg levend gewicht voor slachtrunderen, voor kalveren bleef de oriëntatieprijs onveranderd op f 285.

Ten slotte nog een voorbeeld ter illustratie:

Berekening van de heffing bij import van rundvlees in Nederland in januari 1965 bij import uit derde landen:

Binnenlandse marktprijs voorafgaande week	f 2,05/kg
Oriëntatieprijs	f 1,99/kg
Marktprijs in % van de oriëntatieprijs	f 102,5 %
Invoerprijs inclusief douanerecht	f 1,80/kg

De heffing bedraagt de helft van het verschil tussen deze invoerprijs en de oriëntatieprijs, dus $\frac{1}{2} \times (f 1,99 - f 1,80) = f 0,10/\text{kg}$.

Indien de marktprijs verder zou dalen, b.v. tot f 1,95, dan zou dit tot gevolg hebben, dat in de volgende week de heffing f 0,19/kg zou worden, zijnde het gehele verschil tussen oriëntatieprijs en invoerprijs.

IV. ZUIVEL

De in december 1963 aanvaarde regeling geldt voor industriële zuivelprodukten, de consumptiemelk-sector valt er niet onder.

Het heffingsysteem is in principe gelijk aan dat voor de granen. De richtprijs voor melk is de prijs die verantwoord wordt geacht met het oog op de belangen van de producent en de consument en met het oog op het evenwicht tussen vraag en aanbod.

Zolang het de EEG-Commissie nog niet mogelijk is één uniforme richtprijs vast te stellen, worden ieder jaar door de Ministerraad, op advies van de Commissie, "richtprijsvorken" vastgesteld. Binnen deze maximum- en minimumgrenzen moeten de nationale regeringen de richtprijs voor hun land vaststellen.

Prijsvorken melkrichtprijzen /100 kg

	Seizoen '64/'65 (tot 1 april)	Seizoen '65/'66 (tot 1 april)
minimum	f 28,78 (Frankrijk)	f 30,77
maximum	f 38,01 ¹⁾	f 36,20

1) f 35,- voor Duitsland, Nederland en België

Voor het seizoen '64/'65 golden de volgende nationale richtprijzen:

Nederland	f 31,- ²⁾	Duitsland	f 33,94
Frankrijk	f 28,85	Luxemburg	f 35,84
België	f 33,40	Italië	f 37,65

2) f 32,- voor het seizoen 1965/66

De gemeenschappelijke richtprijs (die niet het gemiddelde van de prijsvork hoeft te zijn) zal voor 1970 tot stand moeten komen via de vernauwing van de prijsvork.

De versnelde invoering van de gemeenschappelijke graanprijs zal ook wel invloed hebben op de datum waarop de gemeenschappelijke richtprijs voor melk tot stand komt.

De landen waar de richtprijs verlaagd moet worden, mogen dit op eigen kosten voor de boeren compenseren via een subsidie per kg melk. Deze subsidie moet echter na enige tijd een "neutraal" karakter krijgen.

Van de richtprijs van melk worden de drempelprijzen voor de verschillende zuivelprodukten afgeleid. Tijdens de overgangsperiode worden voor alle landen nationale drempelprijzen vastgesteld.

Drempelprijzen voor enkele zuivelprodukten /100 kg

Geldend tot 15 april 1965

	Nederland	Duitsland	Frankrijk	België	Italië	
Goudse kaas	f 287,66 ¹⁾	f 273,05	f 288,70	f 388,86	f 351,57	f 426,66
Boter	f 515,39 ¹⁾	f 474,20	f 654,32	f 660,64	f 752,38	f 586,30
Magere melkpoeder	f 122,53 ¹⁾	f 119,53	f 111,32	f 154,84	f 131,88	f 197,98

1) tot 15 april 1966

De drempelprijs heeft een dubbele functie: ze bepaalt enerzijds de hoogte van de invoerheffing als de aanbiedingsprijs van het buitenland lager ligt dan de drempelprijs en anderzijds de hoogte van de "exportrestitutie" als de binnenlandse aanbiedingsprijzen hoger zijn dan de te maken prijzen bij export.

In het interne handelsverkeer van de EEG-landen bestaat de heffing uit het verschil tussen de drempelprijs van het invoerland en de franco grensprijs van het uitvoerland, verminderd met het forfaitair bedrag.

De franco grensprijs wordt wekelijks door de EEG-Commissie te Brussel bekend gemaakt en is opgebouwd uit de officiële beursnotering vermeerderd met de transport- en verhandelingskosten tot de grens.

Het forfaitair bedrag dient om de voorkeurspositie van EEG-landen t.o.v. derde landen tot uitdrukking te laten komen. Het forfaitair bedrag voor kaas is 2,5 Reken Eenheid (= 1 dollar) = f 9,03/100 kg, voor boter 5 RE = f 18,05/100 kg.

Berekening van de heffing bij uitvoer van Nederlandse boter naar Duitsland

(nov. 1964)

Duitse drempelprijs	f 654,32
Nederlandse franco grensprijs	f 462,-
Verschil	f 192,32
Forfaitair bedrag	f 18,05
Heffing bij invoer	f 174,27

De exportrestituties bij de zuivelregeling moeten eigenlijk exportsubsidies worden genoemd, omdat er tegenover de uitvoer van zuivelprodukten in de EEG-landen slechts een onbetekenende invoer staat van grondstoffen of eindprodukten.

Voor ons land, dat een vierde deel van zijn melkproduktie naar derde landen exporteert, is de restitutie-regeling van groot belang. De exportrestituties kunnen in het eerste jaar dat de zuivelregeling werkt reeds voor 50 % gedeclareerd worden bij het Europees garantiefonds voor de landbouw. Aan het eind van de overgangsfase is dit percentage opgelopen tot 100 %.

De restitutieregeling is van kracht geworden met ingang van 1 november 1964. De restitutie die gegeven mag worden, bestaat uit het verschil tussen het binnenlandse en het buitenlandse prijspeil.

Het binnenlandse prijspeil kan volgens twee criteria berekend worden:

1. De drempelprijs t.o.v. derde landen plus 1,5 RE (1 RE = f 3,62) of
2. De franco grensprijs minus transportkosten (wekelijks door de commissie vastgesteld) d.i. de af-fabrieksprijs plus 1 RE.

De laagste van deze twee criteria geldt als binnenlandse prijs. Als buitenlandse prijs geldt de eveneens wekelijks vastgestelde franco-grensprijs derde landen, minus een vast bedrag dat afhankelijk is van de ligging van het land waarheen geëxporteerd zal worden.

Voorbeeld: De restitutie voor boter per 20 november 1964.

I. Drempelprijs boter	f 474,20	
+ 1,5 Rekenheid ¹⁾	f 5,40	
	<hr/>	f 479,60
II. af-fabrieksprijs 12 nov.	f 460,60	
+ 1 RE ¹⁾	f 3,60	
	<hr/>	f 464,20

Het bedrag van f 464,20 is het binnenlandse prijspeil

Franco grensprijs derde landen per 3 nov. '64	f 362,-	
Bij export naar Engeland - 2 RE ²⁾ (Zone I)	f 7,20	
	<hr/>	f 354,80

De te verlenen exportrestitutie bedraagt f 464,20 - f 354,80 = f 109,40

1) Dit zijn eigenlijk forfaitaire bedragen, die de EEG-landen extra bevoordelen

2) In principe bepaald door de verzendkosten, zodat concurrentie in dit land mogelijk is; zone II 5 RE, zone III 8 RE

Ten slotte kent de zuivelverordening nog de interventieprijs voor boter. De interventieprijs voor boter is de prijs waarvoor te allen tijde boter kan worden verkocht aan de inleveringsbureaus. Tot nu toe is boter het enige produkt waarvoor interventie mogelijk is. De bedragen die in Nederland gemoeid zijn met de inleveringsprijzen van andere zuivelprodukten kunnen niet gedeclareerd worden bij het Europese garantiefonds. De interventieprijs voor boter voor het seizoen 65/66 is f 4,72⁵/kg. Voor kaas f 2,55 en voor magere poeder f 1,08 per kg.

Ten slotte heeft de Europese zuivelverordening gevolgen voor het in ons land toegepaste systeem van prijsvorming voor melk. Het principe van alle EEG-verordeningen is dat de producent uitsluitend via de markt aan zijn prijs moet komen. De toeslag van de overheid op de industriemelk zal daarom gedurende de overgangsfase moeten verdwijnen. Het verdwijnen van deze toeslag heeft ten gevolge dat de in het binnenland geconsumeerde industriemelk (in de vorm van boter, kaas) duurder zal worden.

Zolang de Nederlandse regering nog een toeslag geeft, heeft zij het recht de Nederlandse exporteurs een exporthetfing op te leggen die verband houdt met het aandeel overheidssteun in het te exporteren produkt. Hiertegenover staat echter dat Nederland een import-subsidie moet verlenen aan importeurs van zuivelprodukten uit de partnerlanden (Franse Edammers!) van gelijke hoogte (f 36 per 100 kg kaas in 1964).